

ingenlunde anser det for umuligt at stille et brugbart Forslag i den Retning, tror jeg dog, det er naturligt, at et saadant Forslag udgaar fra Regjeringen, og at et Forslag i den Retning ialtfald forelægges Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse til Betænkning, forinden det kommer til at foreligge her i Næstebogen, idet jeg gaar ud fra, at der kunde gives mange forskjellige Maader, hvorpaa man kunde føre den rene Forholdstalsvalgmaade ud i Livet, men at Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse vistnok vilde være den mest kompetente Autoritet til at afsjøre den Maade, som vilde falde bedmest og i enhver Henseende bedst i det foreliggende Tilfælde. Derfor kan jeg slutte mig til Flertallets Indstilling om, at man ved en Dagsorden henstiller til den høitærede Indenrigsminister at tage Sagen under Overveielse for at bringe den frem i en senere Samling.

Svar: Jeg skal følge det Exempel, som den ærede Ordfører har givet, og fatte mig meget kort. Jeg kan, ligesom han, henvise til de Ytringer, der findes i Betænkningen, og skal da kun anføre, at saaledes som den nuværende Valgmaade er i Kjøbenhavn, kan Flertallet fuldstændig besætte Pladserne i Borgerrepræsentationen, medens det for Mindretallet vil være umuligt at faae nogen Repræsentant. Der er i det kommunale Liv forskjellige Betragtningmaader, som gjøre sig gjældende. Enhver, som har kjendt Noget til Kommunalbestyrelser, veed, at der om en Kommunes Bestyrelse yttres sig meget forskellige Anstuelser. Der er Nogle, som mene, at en Kommunalbestyrelse bruger for mange Penge, at den er for flot og ikke tager Hensyn til Skattevoeren, og paa den anden Side kan der være dem, som kunne være misfornøiede med Kommunalbestyrelsen, fordi den ikke varetager Kommunens Bedste paa rette Maade. Det forekommer os at være billigt, at disse Minoriteter, som kunne findes, faae indbrømmet Ret til at faae en Indflydelse i Forhold til det Tal, de udgjøre, og det er det, som det foreliggende Forslag gaar ud paa. Naar der af den foregaaende ærede Taler er blevet lagt særlig Vægt paa, at man ved Listerafstemningen vil være indskrænket til kun at stemme paa dem, der ere opførte paa Listerne, maa jeg derved bemærke, at der er to Maader, hvorpaa der kan gaas frem. Enten kan man søge at faae Andre til i Forening med sig at affatte en Liste, eller ogsaa maa man finde sig i at stemme paa dem, der ligge for, hvad der isøvrigt rimeligvis ogsaa vil være Tilfældet, hvis den nuværende Valgmaade blev staaende. Jeg skal ikke videre indlade mig paa de forskellige Grunde, som den ærede Ordfører har anført, jeg kan ikke tillægge dem saa stor Vægt, at jeg kan se, at de kunne forandre min Betragtning af Sagen. Jeg vil endnu kun tilføje, at jeg maa erkjende, at Forslaget kunde

trænge til nogle Endringer, navnlig maatte Tallet i første Linie i § 1 forandres. Der maatte, for at Forslaget kunde være brugbart, gives en længere Frist, end der er sat her i Forslaget, men saaledes som Stillingen har været i Udvalget, hvor de 7 Medlemmer af 9 have foreslaaet, at Sagen skulde afsluttes med en Dagsorden, har jeg ikke anset det for at kunne føre til Noget nu paa dette Stadium at fremkomme med nogen Endring.

Indenrigsministeren (Stuel): Det forekommer mig, at der ved denne Forhandling ikke er Anledning til at gaa ind paa det foreliggende Forslags enkelte Bestemmelser. Der er tidligere gjort opmærksom paa, og jeg tror, det er uimodsigeligt, at Forslaget ialtfald vilde trænge til ikke uvæsentlige Forandringer og Rettelser, for at blive mere brugeligt, end det er. Det, hvorom det her dreier sig, er i det Væsentlige, om Tanken om at anvende Forholdstalsvalgmetoden paa Valgene til Borgerrepræsentanter er tiltraaelig, eller ikke, eller om den ialtfald fremtræder med en saadan Vægt og Styrke, at den bør gjøres til Gjenstand for alvorlig Overveielse. Dette Sidste tør jeg saameget mindre benegte, som det jo er Resultatet af det ærede Udvalgs Arbejde, at Sagen henvises til Regjeringens Overveielse. Jeg har ikke ved 1ste Behandling haat Leilighed til at udtale mig om Sagen i sin Helhed. Jeg tør imidlertid maasse dog antage, at min Opfattelse om dette Spørgsmaal fra mine tidligere Udtalelser saavel i dette som i det andet Thing ikke er aldeles ubekjendt, idetmindste for en Del af de ærede Medlemmer, og jeg bekjender, at jeg nærmest har holdt til den Mening, at det ialtfald vilde være meget betænkeligt at gaa over til Anvendelsen af Forholdstalsvalgmetoden paa det kommunale Omraade, hvor den hidtil er aldeles uforsøgt, og hvor jeg er enig med de Udtalelser, der gaa i den Retning, at det kunde være mindre heldigt at indføre en Valgmetode, der kunde blive benyttet paa en Maade, hvor de politiske Diemed mere tilstræbtes fyldestgjorte, end hvor man tog Hensyn til, hvad der gaanedes Kommunen i andre Henseender. Det forekommer mig tillige, at Forholdstalsvalgmaaden i et saa stort Velgeresamfund, som her er tilfælde, maatte kunde fremkalde Besværigheder, som ikke ere lette at forudsæ. Men ialtfald er det noget hidtil Nøt og aldeles Uforsøgt, og jeg kan heller ikke negte, at jeg finder det velbegrundet, naar enkelte Talere have fremhævet, at det fra en vis Side betragtet utvilsomt maa anses for at være en Indskrænkning af den frie Valgret. At imidlertid Hovedsæmmedet med Forslaget, det nemlig at gjøre Udgangen for alle Valgere til Indflydelse paa Valget af Borgerrepræsentanter saa benyttelig og saa fri som mulig, maa bisælbes, forekommer mig at være klart. Spørgsmaalet om, hvorvidt det